Тема. Розв'язування задач. Самостійна робота

<u>Мета.</u> Вдосконалювати вміння розв'язувати задачі за допомогою систем рівнянь з двома змінними. Перевірити рівень умінь та навичок

Повторюємо

Алгоритм розв'язування текстової задачі за допомогою системи рівнянь

- 1. Проаналізувати умову задачі (основні величини, зв'язки між ними, вимоги задачі).
- 2. Створити математичну модель (у вигляді таблиці, рисунка, тексту тощо).
- 3. Скласти систему рівнянь до задачі.
- 4. Розв'язати отриману систему рівнянь.
- 5. Проаналізувати отримані результати з огляду на умову задачі.
- 6. Записати відповідь.
- Математичною моделлю є переклад певної інформації з повсякденної мови математичною.
- Є три універсальних способи для розв'язання систем: метод підстановки, метод додавання, графічний метод.

Розв'язування задач

Задача 1.

У 2018 році у Техасі була спечена найбільша прямокутна піца у світі. Знайдіть її розміри, якщо відомо, що площа піци 3072 квадратних дюйма, а довжина борту — 256 дюймів.

Розв'язання

Складемо математичну модель умови. Можемо представити піцу як прямокутник зі сторонами x дюймів та y дюймів. Тоді його площа S = xy, а периметр P = 2(x + y). Таким чином отримали наступну систему рівнянь:

$$\begin{cases} xy = 3072, \\ 2(x + y) = 256; \end{cases}$$

Для розв'язку цієї системи скористаємось методом підстановки, а саме виразимо y з другого рівняння та підставимо у перше (звідси і назва – метод підстановок).

Поділивши обидві частини рівності на 2 та перенісши x у правий бік, отримаємо наступне:

$$\begin{cases} xy = 3072, \\ y = 128 - x; \end{cases} => \begin{cases} x(128 - x) = 3072, \\ y = 128 - x; \end{cases} => \begin{cases} x^2 - 128x + 3072 = 0, \\ y = 128 - x; \end{cases}$$

Розв'яжемо перше рівняння за допомогою дискримінанту (чи іншим методом):

$$x^{2} - 128x + 3072 = 0;$$

$$D = (-128)^{2} - 4*3072 = 4096;$$

$$\sqrt{D} = 64;$$

$$x_{1} = \frac{128 + 64}{2} = 96, \ y_{1} = 32;$$

$$x_{2} = \frac{128 - 64}{2} = 32, \ y_{2} = 96.$$

Відповідь: 32 дюйми на 96 дюймів

Цікаво знати

Як ви гадаєте, чи пов'язане ваше повсякдення із системами рівнянь? У сучасній математиці системи лінійних рівнянь записуються у вигляді матриць. Це круте слово — лишень табличка з числами. А от матриці нині мають багато цікавих застосувань.

У комп'ютерних іграх рух усіх персонажів та предметів прораховується за допомогою матриць. Саме матриці визначають, які відео вам будуть запропоновані на основі ваших лайків в YouTube, Netflix та інших. У 2009 році Netflix сплатив 1 млн доларів за покращення алгоритму рекомендацій цікавих відео на основі ваших вподобань, і в цьому алгоритмі широко застосовувались матриці.

Задача 2.

Яке двоцифрове число в 4 рази більше за суму своїх цифр і у 2 рази більше за їхній добуток?

Розв'язок

Позначимо число десятків за x, а число одиниць за y. Тоді шукане число можна записати як $\overline{xy}=10x+y$. Зверніть увагу, що запис $\overline{xy}$ означає що x це кількість десятків у двоцифровому числі, а y кількість одиниць(наприклад, $\overline{21}$ це число 21, а не 2 помножити на 1).

Першу умову можна записати 10x + y = 4(x + y).

Друга умова записується у вигляді 10x + y = 2xy.

Ці два рівняння утворюють наступну систему:

$$\begin{cases} 10x + y = 4(x + y), \\ 10x + y = 2xy; \end{cases}$$

За аналогією до попередньої задачі з першого рівняння можна виразити y через x.

$$\begin{cases} y = 2x, \\ 10x + y = 2xy; \end{cases} => \begin{cases} y = 2x, \\ 10x + 2x = 2x * 2x; \end{cases} => \begin{cases} y = 2x, \\ 4x^2 - 12x = 0; \end{cases}$$

Друге рівняння має розв'язки x = 0, x = 3. З першого рівняння можемо отримати

$$x = 0, y = 0;$$
  $x = 3, y = 6$

Числа 00 не їснує.

Відповідь: 36

Самостійна робота

https://vseosvita.ua/test/start/rkz672

Зверніть увагу: роботу треба виконати протягом уроку, за розв'язки, виконані пізніше, буде знижено оцінку; до задач з відкритою відповіддю треба прикріпити письмові розв'язки.

Домашне завдання

- Опрацювати конспект
- Надіслати письмові розв'язки задач для самостійної роботи

Джерело

Всеукраїнська школа онлайн